

Ewa Staniewska
Politechnika Częstochowska¹

Narzędzia informatyczne w działalności logistycznej przedsiębiorstw

Wstęp

Każde przedsiębiorstwo jest układem wzajemnie na siebie oddziałujących zmiennych materialnych (rzeczowych) i informacji. Podstawowym warunkiem efektywnego funkcjonowania przedsiębiorstwa w sferze logistyki są sprawne przepływy strumieni informacyjnych.

W ostatnich latach szczególną rolę odgrywają systemy informacyjno-decyzyjne. Dotyczy to zwłaszcza średnich i dużych przedsiębiorstw, w których sprawny przebieg sterowania przepływami fizycznymi oraz optymalizacja decyzji wymagają bardzo szybkiego przetwarzania i analizowania dużej liczby informacji. Przedsiębiorstwa muszą dysponować odpowiednimi środkami finansowymi na realizację kosztownych systemów informacyjnych. Informatyzacja firmy jest inwestycją często trudną, zarówno z punktu widzenia wysokości ponoszonych nakładów, jak i pod względem samego przedsięwzięcia [4].

Charakterystyka badanych przedsiębiorstw

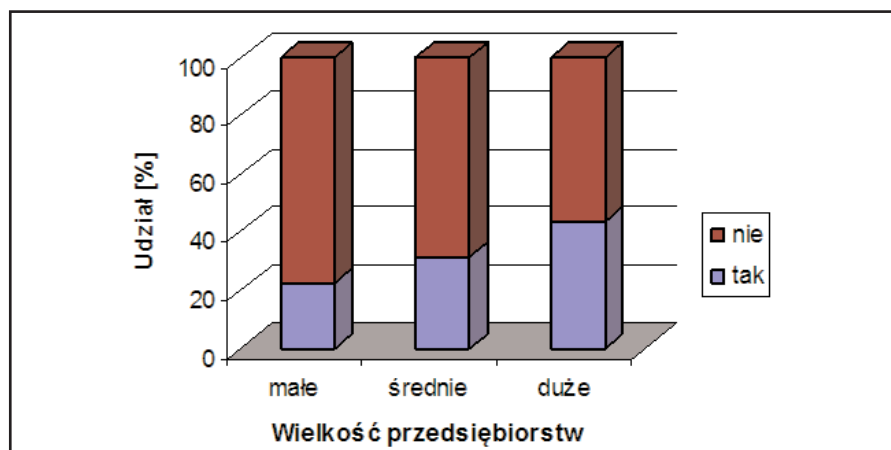
Badania ankietowe przeprowadzone zostały wśród 216 przedsiębiorstw północnej części województwa śląskiego. Badaniem objęto przedsiębiorstwa małe, średnie i duże (nie uwzględniono w badaniu mikroprzedsiębiorstw). Głównym kryterium podziału była liczba zatrudnionych. Liczba wypełnionych ankiet w przed-

siębiorstwach dużych wynosiła 62, w przedsiębiorstwach średnich 92, małych 62. Ankieta zawierała pytania zamknięte z możliwością rozszerzenia lub

działalności logistycznej przedsiębiorstw.

3.1. Funkcjonowanie służb informatycznych

Wyniki dotyczące posiadania

Rysunek 1. Posiadanie własnych służb informatycznych
Źródło: Opracowanie własne

uzupełnienia niektórych odpowiedzi. Wśród badanych firm znaczną część stanowiły przedsiębiorstwa produkcyjne szczególnie wśród dużych przedsiębiorstw. Wśród przedsiębiorstw małych i średnich dominowały firmy z kapitałem polskim, natomiast wśród przedsiębiorstw dużych - z kapitałem obcym.

Prezentacja wyników badań

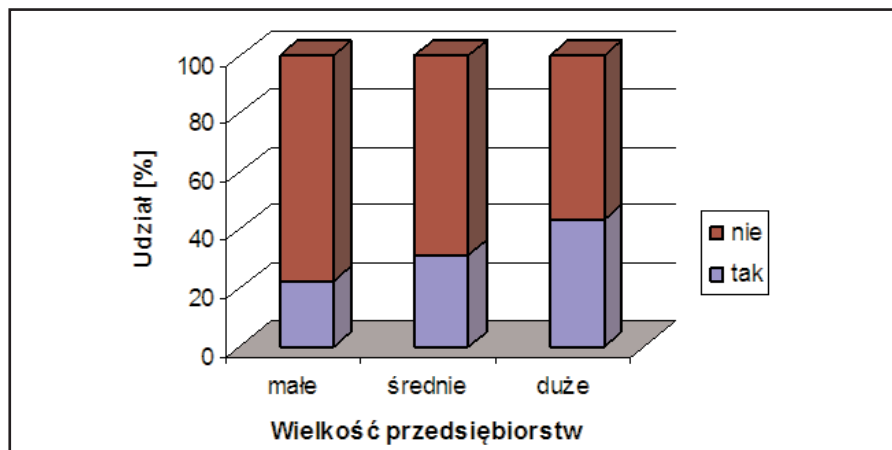
Pytania w ramach przeprowadzonej ankiety dotyczyły służb informatycznych, narzędzi, oprogramowania i wykorzystania Internetu w dzi-

przez firmy własnych służb informatyczne przedstawia rys. 1.

Znaczna część firm deklaruje posiadanie własnych służb informatycznych, szczególnie wśród dużych i średnich przedsiębiorstw. Funkcjonowanie i rozmiary tych służb determinowane są jednak wieloma czynnikami, wśród których wymienić można intensywność przepływu strumieni informacji oraz zakres i rodzaj działalności. Firmy korzystają również z usług firm informatycznych (rys. 2).

Otrzymane wyniki wskazują iż badane przedsiębiorstwa korzystają z usług firm informatycznych jednak nie jest to zbyt popularna praktyka szczególnie wśród przedsiębiorstw małych i średnich.

¹ Dr inż. Ewa Staniewska, Katedra Zarządzania Produkcją i Logistyki, Wydział Inżynierii Procesowej Materiałowej i Fizyki Stosowanej, Politechnika Częstochowska

Rysunek 2. Korzystanie z usług firm informatycznych
Źródło: Opracowanie własne

konieczne okazuje się uwzględnienie tych specyficznych warunków i stworzenie własnego oprogramowania do administrowania przepływu ładunków. Takie rozwiązania występują w badanych przedsiębiorstwach, w znacznej mierze w przypadku dużych i średnich przedsiębiorstw.

Narzędzia informatyczne wykorzystywane do wystawiania i przesyłania zamówień, to kolejny obszar informatyzacji będący przedmiotem badań. Otrzymane wyniki przedstawia rys. 6.

Istotną rolę w wystawianiu

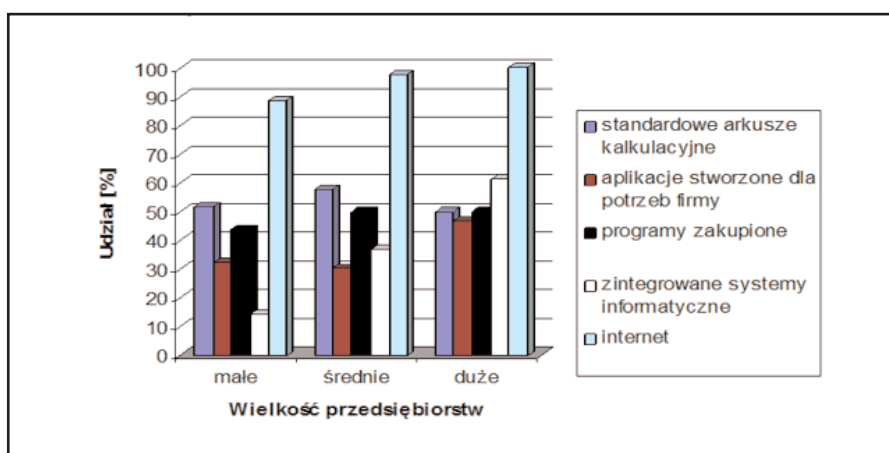
3.1. Narzędzia informatyczne

W dobie powszechnej informatyzacji przedsiębiorstwa mają do dyspozycji szereg narzędzi informatycznych możliwych do wykorzystania w prowadzonej działalności gospodarczej. Wyniki dotyczące narzędzi informatycznych wykorzystywanych w firmach przedstawia rys.3.

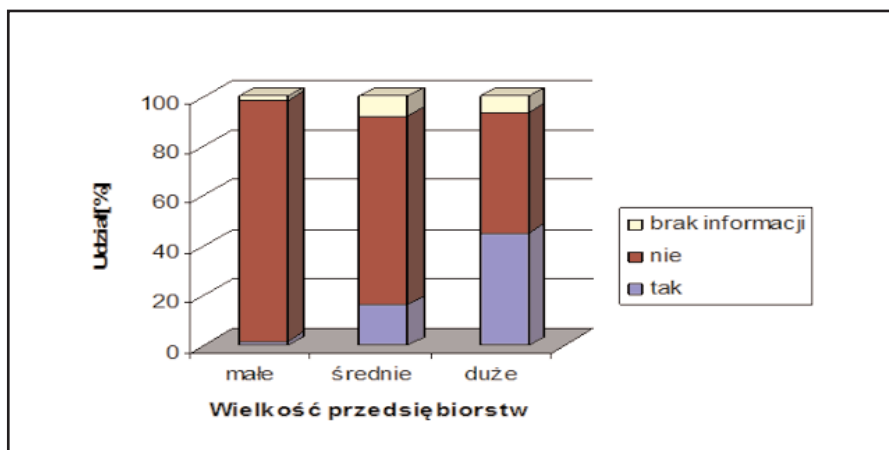
Zakup i wykorzystanie niektórych narzędzi może wiązać się ze znacznymi kosztami przekraczającymi możliwości finansowe małych i średnich firm. Wśród narzędzi informatycznych wykorzystywany jest Internet, ale również arkusze kalkulacyjne, oprogramowanie zarówno zakupione jak i stworzone dla potrzeb firm a także, szczególnie w dużych przedsiębiorstwach zintegrowane systemy informatyczne.

Jednym z narzędzi w sposób istotny usprawniający przepływ informacji w systemie logistycznym jest EDI. Wyniki dotyczące wykorzystania w przedsiębiorstwach systemu elektronicznego przesyłania informacji (EDI) przedstawia rys. 4.

System EDI odgrywa istotną rolę w działalności dużych przedsiębiorstwa, które również w znacznej mierze wykorzystują własne oprogramowanie do administrowania przepływu ładunków, stworzone z myślą o indywidualnych potrzebach firm (rys. 5).

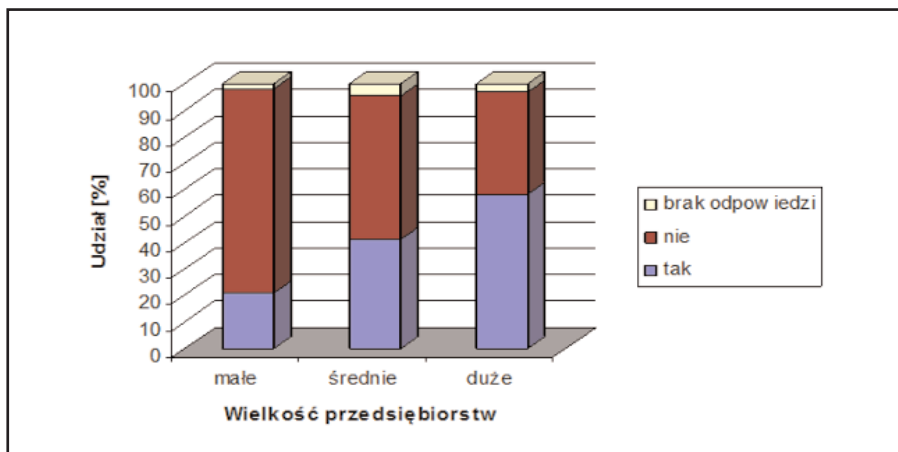
Rysunek 3. Narzędzia informatyczne wykorzystywane w firmie
Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 4 Wykorzystanie EDI
Źródło: Opracowanie własne

Z uwagi występowanie w przedsiębiorstwach indywidualnych uwarunkowań związanych z realizowanymi procesami logistycznymi

i przesyłaniu zamówień odgrywają aplikacje biurowe i systemy elektroniczne, ciągle jednak dominuje forma zamówień na pa-

Rysunek 5. Wykorzystywanie własnego oprogramowanie do administrowania przepływu ładunków
Źródło: Opracowanie własne

odpowiednim wykorzystaniem w celu szeroko pojętej poprawy jakości i efektywności działań.

Otrzymane wyniki wskazują na dostrzegalną w przedsiębiorstwach świadomość roli informatyzacji w realizacji procesów logistycznych.

Streszczenie

W referacie przedstawiono wyniki badań ankietowych dotyczących narzędzi informatycznych wykorzystywanych

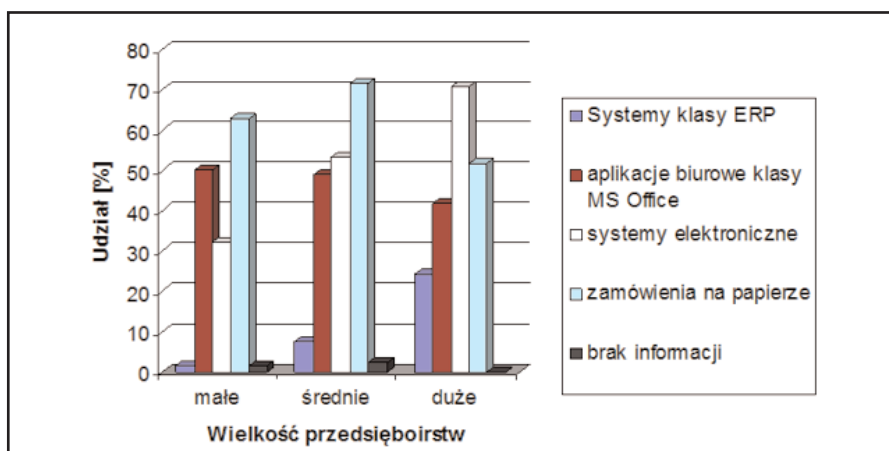
pierze, chociaż dużych przedsiębiorstwach w ograniczonym zakresie. W tych ostatnich wykorzystywane są zdecydowanie częściej niż w pozostałych systemy klasy ERP.

Popularnym narzędziem wykorzystywanym przez przedsiębiorstwa powszechnie jest Internet (rys. 3). Odgrywa istotną rolę nie tylko w procesach informacyjnych ale także w procesach logistycznych, w szczególności w sferach zaopatrzenia i dystrybucji. Wyniki dotyczące wykorzystania Internetu w poszczególnych obszarach przedstawia rys.7.

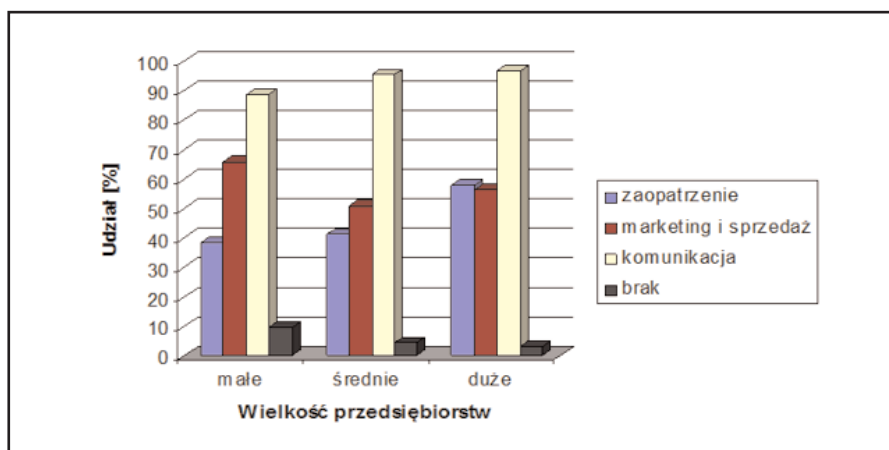
Powszechne zastosowanie Internetu w przedsiębiorstwach niezależnie od ich wielkości to obszar przepływu informacji. Istotną rolę odgrywa także w procesie dystrybucji i mniejszą lecz istotną w procesie zaopatrzenia.

Podsumowanie

Różnorodność i powszechność technologii informatycznych pozwala w obecnych czasach na znaczną poprawę efektywności i skuteczności zarządzania wieloma obszarami niezależności przedsiębiorstw niezależnie od ich wielkości. Szczególnie istotną rolę informatyzacja odgrywa w działalności logistycznej. Wiąże

Rysunek 6. Narzędzia wykorzystywane do wystawiania i przesyłania zamówień
Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 7 Wykorzystanie Internetu w firmie
Źródło: Opracowanie własne

się jednak z funkcjonowaniem służb informatycznych, zakupem dostępnych na rynku narzędzi względnie ich dostosowaniem do indywidualnych potrzeb a także

w przedsiębiorstwach. Uwzględniono funkcjonowanie służb informatycznych, wykorzystanie narzędzi informatycznych, EDI,

Internetu, oprogramowania w działalności logistycznej przedsiębiorstw.

INFORMATION DEVICES IN THE LOGISTIC ACTIVITY OF ENTERPRISES

Summary

The report presents the analysis results concerning information devices used in the logistic activity of enterprises. The following have been included: the functioning of information serv-

ices and the usage of information tools, EDI, the Internet and software in the activity of logistics enterprises.

Literatura

- [1] Figura J., Kos B., Metodologia modelowania łańcuchów logistycznych w aspekcie funkcjonalnych i organizacyjnych uwarunkowań systemów mikrologistycznych, Wyd. A. E w Katowicach, Katowice 1997.
- [2] Logistyka on-line. Zarządzanie łańcuchem dostaw w dobie gospodarki elektronicznej, red. K. Rutkowski, PWE, Warszawa 2002.
- [3] Majewski J., Informatyka dla lo-

gistyki, Biblioteka Logistyka, Poznań 2006.

- [4] Szymonik A., Technologie informatyczne w logistyce, Placet, Warszawa, 2010.